eſt qđ voluit dicere gloſella hic poſita. Et ꝯtinuatur iſte ti. cū ꝑxio ſuꝑiori hoc modo q: ibi in prin. ꝛ in fi. ti. tractatū eſt đ iuriſdictione cauſarū feudaliū ſiue cōtrouerſia ſit inter agnatum vaſalli mortui dicentē feu. antiquū ꝛ aliū habentē cauſam a domino ac aſſerentē feu. eſſe nouū vt ibi pz in prin. ſiue cōtrouerſia vertatur inter duos quorum vterqz allegat feu. eſſe antiquū vt ibi pz in fi. nūc vero declaraſ in iſto ti. quādo cōtrouerſia vertitur inter dñm ꝛ vaſal. coram quo iudice debeat talis cā ventilari. ꝛ ideo ſuppoſita fuit hic iſta rubrica de cōtrouer. feu. apud pa. ter.

Inter, Diuiditur in tres ꝑtes. In prima ponit dictū ſimplex cum reſponſione. In ſecūda declarat modū ꝛ formā eligendi pares. In tertia oſtendit quis nō ſit eligendus pro pari. ſcđa ibi ꝛ ſi quidem. tertia ibi ille tamen. Caſus. Pares cognoſcunt de cauſa feudali vertente inter dñm ꝛ vaſallum. qui pares eliguntur cōmuni cōſenſu litigantiuz. ꝛ ſi in eligendo diſcenuiāt dñs preferri debet in eligendo dūmō nō eligatur niſi ſolum q fidelitatez iurauit. h. d. Pone caſuz ſm qđ ponit glo. j. de probi. feu. alie. ꝑ ſe. i. §. penul. ſuper verbo pares ex qua habes intellectū huius litere.

In tex. ibi cōtentio. i. cōtrouerſia vt q: dñs dicit ad ſe ſpectare allegando forte aliquam ex cauſis numeratis. š. in ti. qui. mo. feu. amit. ꝛ đ feu. ſine cul. nō amit. ꝛ. j. que fuit prima cā de. amit. vel aliquā aliā cām ꝛ vaſal. ſe excuſat ac defendit. Ibi per pares. i. cōuaſallos q ab eodem domino feu. tenent vt. š. ſi đ inueſti. inter do. ꝛ vaſal. lis ori. in. c. i. poſt princ. Ibi domus. i. domini quos appellat alibi interdum pares curie vt. š. đ cōtro. inueſti. in prin. Interdum pares curtis vt. š. đ feu. guar. in. c. i. in. §. i. Ibi lex coradi đ qua. j. de lege cora. in prin. Ibi dirimatur per hoc intelligas totuz proceſſuz vſqz ad ſniam incluſiue vt patet in. d. §. penul. ꝛ in. c. i. j. đ lege cora. Ibi pares habet. Nam ſunt qdam domini qui nō habent pares in ſua curia ꝛ tunc iudex ordinarius generalis cognoſceret de hac cauſa feudali vt dixit gl. in. d. §. penul. Ibi dubitatio. ſubaudi quia illi erunt iudices quos elegerint. Ibi eorum. ſ. ſapientuz in hac materia feudali vt dixi ſupra in titulo. ij. ſuper tex. Ibi quem. ſubaudi ſi vult eligere vnum tantum. Ibi aut quos. ſubaudi ſi vult eligere plures. Ibi comprobatum hoc eſt dicere quia vaſal. facta electione per dominum debet poſtea eligere totidem prout fecit dñs.

No. ꝙ ille qui eſt dignior debet prius admitti ad eligenduz ꝛ votum ſuū deponēdum. facit. l. vidue. ꝛ qđ ibi habeſ ꝑ Cy. ꝛ bal. C. de nup. No. electionē iudicū partibus cōmitti facit qđ no. ꝑ glo. in. l. obſeruādū. ff. đ iudi. ꝛ ibi plene de materia ꝛ dicam ſtatiz. in glo. ſcđa poſſunt enim ſibi eligere iudices propitios ꝛ fauorabiles argu. in hac littera ꝛ in auctē. habita. C. ne filius pro patre.

No. equalitatem eſſe ſeruādā inter partes in numero iudicum eligendorū facit. l. petende. C. de tempo. in integrū reſti. ꝛ. C. đ fru. ꝛ lit. expē. in. l. fi. ꝛ ibi ꝑ bal. No. ꝙ qui fidelitatez domino ñ iurat nō eſt reputādus pro pari domino vel vaſallo litigātibus diſſentiente vt patet hic in fi. ꝛ in gl. magna circa mediū que iſtđ notabile collegit. Unde ergo colligiſ a cōtrario ſenſu qđ ipſis volentibus poſſet ipe vaſal. qui nō iurauit eligi pro pari q: cōſentiēti nō fit dolus neqz iniuria. l. cum donationis. C. de trāſac. Et ꝓdicta ꝓſtant argumentū ꝙ ſcholaris qui nō vult iurare rectori nō debeat reputari pro ſcholari. facit extra đ ꝯſti. in. c. ex litteris ꝛ qđ no. in. l. quedam in. §. numularios. ff. de edē. ꝛ in. l. penul. C. ex qui. ca. maio. de quo ꝑ doc. ꝛ Bal. in dicta auc. habita. Op. cū glo. prima de ſuꝑfluitate iſtius ti. ꝑ ti. infra de cōtro. inter vaſal. ꝛ epi. ꝛ tamē nihil debz eſſe ſuꝑfluū in iure vt in. §. quibus. C. de nouo codi. cōpo. So. gloſator noſter videſ aſſentire cōtrario dum dixit ꝙ reperit hic vnam glo. antiquā que dicebat qđ iſtud capitulū vacat ꝑ illud. Sed tu dic ꝙ imo nō vacat neqz ſuperfluit quoniaz ibi repetit materiaz vt aliquid addat đ nouo ſm qđ ibi manifeſte colligiſ prout in ſimili videmus. j. an apud iudi. vel do. in. c. i. ꝛ in ti. đ ꝓbi. feu. alie. per ſe. in prin. Op. cum glo. ij. đ. l. obſeruāduz. ff. đ iudi. vbi iudex non datur quem poſtulauerit aduerſarius. So. ſm glo. illud procedit quādo ſolum poſtulās ſciebat iudicez ſibi dari quez petebat. Hic autem loquimur quādo vterqz ſciebat ꝛ cōſentiebat. Et eſt ratio quia cōſenſus facit licituz quod alias nō liceret vt. C. đ epi. ꝛ de. auc. generaliter in fi. cum ſy. Item quia partes per conſenſum poſſunt renūciare his que pro ſe itroducta ſunt. l. ſiquis in cōſcribendo cum ſy. C. đ pac. Et hoc voluit iſta glo. vſqz ad ver. ꝛ in ſumaeſ. Sed tu potes ſoluē ꝛ alio modo cōtrarium vz ꝙ ibi loquitur in iudicibus delegatis. hic vero loquimur in ordinariis. Nam iſti pares ſunt iudices a lege vt hic. ſicut alibi videmus i. l. i. ff. đ offi. eius cui man. eſt iuriſdi. ꝛ. ff. đ iuriſdi. om. iudi. in. l. ꝛ q: facit qđ dixi ſupra ti. proximo in. §. fi. vel hic petebatur iudex đ certis deputatis. Ibi vero petebatur incertus đ incertis de qua materia dic plene vt no. in. d. l. obſeruandū per glo. ꝛ doc. Quero cuz dicta glo. iuxta proxime dicta quādo ꝛ in qbus caſibus ꝑtes poſſunt per cōſenſum relaxare ea que in eoruz fauorem ſunt a iure introducta ꝛ quādo nō. Et pro reſponſione allegat plures cāus pro ꝛ contra. nec aliter ſoluit vſqz ad ver. illud autem ꝛc. Quare tu dicas ꝙ iſta eſt via brocardica đ qua in. l. quos prohibet. ff. đ poſtulando. Et pro ſolutione dic vt no. in. l. ius publicū. ff. đ pactis ꝛ plene in auc. vt ſine probi. ma. debi. in. §. qui vero colla. vij. vbi eſt gl. magiſtra. Op. cum predicta glo. in ver. ſed cum ille ꝛc. omiſſo altero ver. Illud autem ꝛc. quem expediui ſupra in vltimo notabili ꝛ oppo. ſic. Nam iſte tex. excipit ſolum vnum caſuz in quo quis non poteſt eligi pro pari vz quādo nō iurauit fidelitatem ergo in ceteris omnibus caſibus videtur inferre ꝙ quis poteſt eligi arg. in. l. cum pretor. ff. de iudi. Sed tamen videmus ꝙ infamis nō pōt fungi munere iudicandi. l. i. C. de infamibus li. x. Et ſimiliter excōicatus vt in. c. ad probandum extra de re iudi. Igitur iſta exceptio non eſt ſufficiens. So. dicit gl. ꝙ imo. eſt ſufficiens. ſed debemus intelligere ꝙ omnes ceteri admittuntur ꝛ poſſunt eligi dūmodo alias reperiantur idonei. l. vt gradatim. §. i. ff. de mune. ꝛ ho. ꝛ hoc voluit dicere iſta glo. vſqz ad verſi. hic conſueuit que bene ſentit licet nō ita clare ꝛ late loquuta ſit. Quero ſubſequēter cū dcā glo. vtrū pares curie poſſint cognoſcere ꝑ viam recōuentōnis de cauſis nō feudalibus. Et videſ ꝙ nō q: iuriſdictio eorū eſt limitata ꝛ cōceſſa de iure ſpeciali que nō videſ prorogabilis neqz exſtēſibilis. Sed hoc nō obſtante determinat iſta glo. cōtrariū vz vt reconuentus corā ipſis paribus teneatur de omnibus cauſis ibidez ſe defendere ꝑ regulā generalē. l. cū papinianus ꝛ auc. ꝛ cōſequēter. C. de ſenten. vbi nō diſtinguiſ. Igitur nec nos diſtinguere debemus. l. de ꝓtio. ff. de publi. cū ſi. que ibi allegant in gl. ad que voluit iſta glo. te remittere dum ꝑ tuam memoriā indagandū dimittit. Et ꝑ hoc habes totā glo. expeditā vſqz ad fi. que bene ꝛ notabiliter loquiſ ꝛ eam cōmuniter ſequūtur omnes doctores. Intelligas tñ eaz ꝛ limita ſcđz regulas traditas a doctoribus i iſta mā recōuentionis. vz ꝙ dicta recōuentio fiat ſuꝑ eodē genere cāuſarum ꝛ nō diuerſo vt ſi cōueniaſ ciuiliter nō recōueniaſ criminaliter. l. ij. §. ſed ſi agant. ff. de iudi. Item habet ſolum locū recōuētio in his que requirunt diſceptationē iudicij vt. C. de teſta. l. omniū ꝛ in ſimilibus de qbus videas plene ꝑ Cy. Barto. ꝛ Bal. in dicta. l. cū pape. ꝛ auc. ꝛ ꝯſequēter ꝛ ꝑ canoniſtas in. c. i. ꝛ. ij. extra de mutuis peti. ꝛ in. c. at ſi clerici extra de iudi. ꝛ in. c. diſpendia. §. reus de reſcri. li. vi. ꝛ de ordi. cogni. in. c. fi. ꝛ. iij q. viij. cuius i agēdo ꝛ in ſpec. de cōuen. ꝛ recōuen. Et circa qōnem huius glo. vide Bal. in dicto penul. infra đ probi. feu. alie. ꝑ ſe. An aūt coram arbitro poſſit fieri recōuentio dic ꝙ nō niſi alr ex forma cōpromiſſi colligaſ vt i. c. dilectus cum ibi no. extra đ arbitris. Quid aūt ſi clericus vaſallus cōueniat laycū occaſione feudi coram paribus an laycus poterit recōuenire clericū ciuiliter coram illis dato ꝙ ſint layci. Et dicit Bal ꝙ ſic ex natura cōuentionis ꝛ recōuentionis ꝑ ea que dicta ſunt. Et cōfirmo hoc ꝑ glo. notabilē que hoc tenet in dicto. c. at ſi clerici licet ipe nō allleget. Qualiter vero clericus rōe feu. ſit ſub iuriſdictiōe domini layci dixi in. c. clericus infra ſi đ feu. fue. cōtro. ꝛ infra đ cōtro. feu. inter vaſal. ꝛ epi. in. c. i. Quero ab extra ſi vaſal. nō vult eligere poſtqz dominus elegit an electi ꝑ dominum poterunt cognoſcere ꝛ diffinire. dic ꝙ ſic ſm An. de yſe. ne prouiſio iſtius capituli videaſ inutilis qa ſemꝑ ſubterfugēt ar. ff. de arbitris. l. ſiquis rem ꝛ. ff. eo. qđ certo lo. l. i. facit qđ habeſ in. c. i. infra đ mili. vaſal. qui cōtu. eſt ꝛ qđ no. in dicto. §. penul. infra đ ꝓhi. feu. alie. ꝑ ſe. vbi gl. hoc firmat. Quero an vnus ex iſtis iudicibus poterit cōmittere citationē ſine alio. Et videſ ꝙ ſic ꝑ no. ꝑ glo. in. l. pomponius ſi vni. ff. đ re iu. ꝛ dic vt ibi. An aūt vnus poſſit finire id qđ alter incepit dic ꝑ Bal. i. l. i. ff. đ offi. cōſul. Quero ſi iſti pares ſunt diſcordes an ſufficiat ꝙ fiat a maiori ꝑte. Et glo. videſ tenere ꝙ ſic in. l. nil aliud in. §. referſ. ff. đ reg. iur. đ quo tamen dic ꝑ Bal. in. l. fi. C. de aucto. preſtan. ꝛ ꝑ do. in. l. qđ maior ff. ad municipales ꝛ ꝑ Inn. đ maio. ꝛ obe. humilis. Qualiter aūt capiatur maior pars dic vt tangitur per glo. ꝛ doc. in dicta. l. pōp. ꝛ de tuto ꝛ cu. da. ab his in. l. vbi. Et đ his ꝛ ſilibus qōnibus vide ꝑ bar.

v qui nō iurauit nō eſt reputandus ꝑ pari